

Lázár Ervin gyermekkönyvei

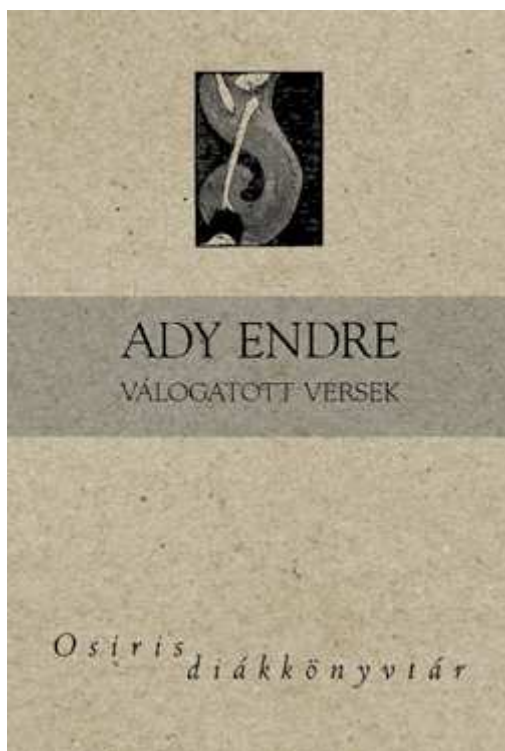
Németh Gáspár

*Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4
(gaspar.nemeth@gmail.com)*

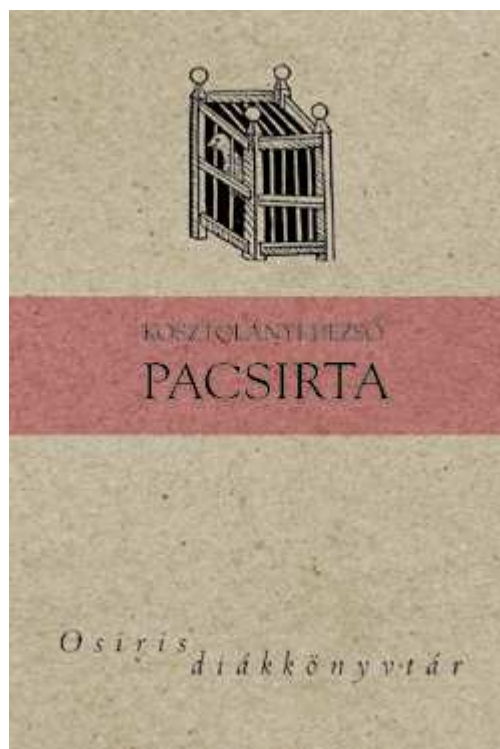
Bevezetés

Lázár Ervin írói munkássága az 1964-es *A kisfiú meg az oroszlánok* című meseregénnyel kezdődött. Az Osiris kiadó a kilencvenes évek második felében vállalkozott arra a feladatra, hogy a szerző műveit egységes, könnyen olvasható, és felismerhető formában újra kiadja, hogy a fiatalabbak is minőségi formában olvashassák Lázár Ervin meséit.

Az Osiris kiadó teljes arculata nagyon sokféle, könyveik nem ugyanarra a sablonra épülnek. Többféle tematikájú sorozat is fut egy időben, melyek dizájnja teljesen különbözik. A sorozatok tagjai egymással teljesen harmóniában vannak, más sorozatoktól azonban teljesen eltérnek. Irodalmi témában például több különböző szerző műveit adják ki, ugyanannak az alapformának kis változtatásaival, a közös forrás azonban egyértelmű (*1. és 2. kép*).

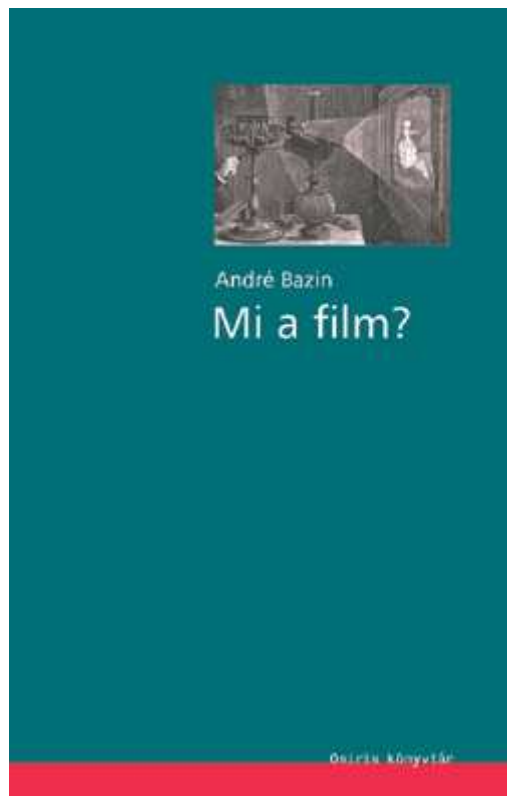

1. kép

2. kép

Filmelmélet és filmtörténeti könyvek is jelennek meg a kiadó gondozásában, melyek szintén egységes képet mutatnak, az irodalmitól azonban eltérnek (3. és 4. kép).

3. kép

4. kép

Közös jellemzők is felfedezhetők azonban, melyek a kiadó egységét erősítik. A filmes és irodalmi sorozat egyszerű dizájnnal dolgozik, a borítón csak a szerző neve, a mű címe, illetve a kiadó kap helyet. Az Ady és Kosztolányi kiadásokon archaizáló betűtípussal találkozunk, míg André Bazin és Bíró Yvette könyvei modern, letisztult formát használnak. Szintén közös vonás egy kis kép elhelyezése a fedőlapon, mely utal a tartalomra is.

A borító képeinek, illetve a további illusztrációknak fontos szerepe van Lázár Ervin könyveiben is. Egyrészt a legelső, 1964-es *A kisfiú meg az oroszlánok* óta Réber László állandó rajzolóként egészíti ki az író munkásságát. Gyerekkönyvekről lévén szó, a kiadó (és Kapitány Ágnes tipográfus) nagyobb méretű borítóképek alkalmazása mellett döntött. Ez egyrészt színesebbé, figyelemfelkeltőbbé teszi az első oldalt, másrészt a fiatalabb korosztálynak is segít a könyvek megkülönböztetésében.

A sorozat tagjai kemény kötésben jelentek meg, színes borítóval, az első oldalon keretbe foglalt képpel, ami az adott kiadás tartalmához szorosan kapcsolódik, a főszereplőt, vagy az egyik történet egy jelenetét ábrázolja, természetesen Réber László tolmácsolásában.

Mivel a sorozat tagjai többszöri újrayomtatás érték meg, az egyszerűség kedvéért az általános jellemzők ismertetése után a művek eredeti keletkezési dátuma szerint haladok időrendben.

A kisfiú meg az oroszlánok (5. kép)

A sokszor emlegetett első, 1964-es dátumú meseregény legújabb kiadása az eddig felsorolt stílusjegyek mindegyikét kiválóan példázza.

Az egyszerűséget a fehér alapszín biztosítja, a kép pedig a főszereplő Bruckner Szigfridet ábrázolja, cirkuszi jelenetekkel a háttérben.

A szerző neve fentre került, verzállal szedett Georgia betűtípus, a cím szintén, de már nem verzálban. Az oldal alján látható a kiadó neve.

5. kép

A Hétfejű Tündér (6. kép)

Az alapvető dizájn változatlan, fent a szerző verzállal, lent a cím és a kiadó. A kép ismét nagy méretű, a mese gyűjtemény több momentumát ábrázolja.

6. kép

Az eddig felsorolt jellemzők a sorozat többi tagjára is igazak, ezért nem térek ki rájuk egyenként. Az egyszerű, fehér háttér, és a fekete, szintén letisztult betűk adják a sorozat egységét, míg a színes képek változása biztosítja a kellő változatosságot.

Az Osiris kiadónál, ebben a sorozatban megjelent még:

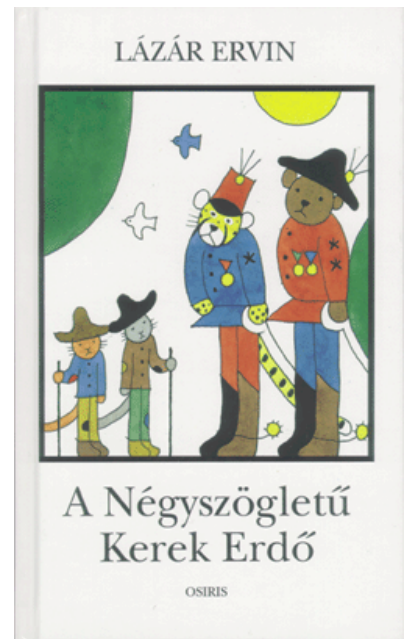
- **Berzsián és Dideki (7.kép)**
- **Szegény Dzsoni és Árnika (8.kép)**
- **A négyszögletű kerek erdő (9. kép)**
- **Bab Berci kalandjai (10. kép)**
- **A manógyár (11.kép)**
- **Hapci király (12.kép)**

7. kép

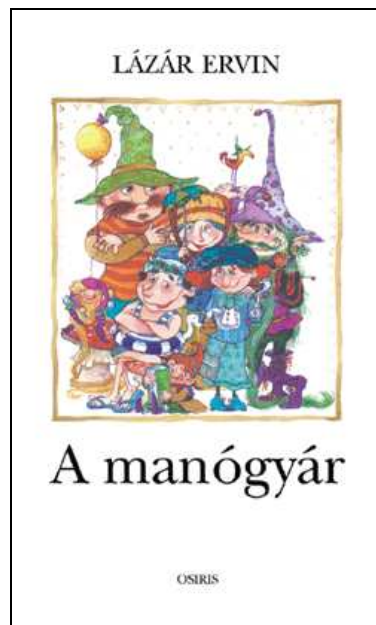
8. kép

9. kép

10. kép

11. kép

12. kép

A könyvek belseje is hasonlóan egyszerű, lényegre törő megoldásokat használ. A fejezetek címe a lap tetején, középre zárva olvasható, kisbetűkkel. A szöveg szellős, kontrasztos serif betűket használ, nagy sortávolsággal és széles margóval, természetesen a fiatalabb korosztály számára teszi könnyebben olvashatóvá a szöveget. Az oldalszám a lap alján, középre zárva jelenik meg. Élőfej, élőláb és hasonlóak nincsenek.

A történetek nagyobb részéhez tartozik legalább egy kép, ami szintén Réber László munkája, kivéve A manógyár című kötetet, aminek illusztrátora Faltis Alexandra.

Az Osiris Kiadó egyszerű, letisztult dizájnja más sorozatok tagjain is megjelenik, témától függetlenül, így alakítva ki egységes arculatot a kiadónak, a sorozatok közötti eltérő színek, formák azonban elkerülnek az egyhangúvá válást. Lázár Ervin gyermekkönyveit az 1990-es években adta ki újra az Osiris, a fent bemutatott formában. A fehér háttér, az egyszerű, fekete betűk, és a színes képek együttese biztosítja, hogy kellően figyelemfelkeltő legyen minden egyes borító, de mégse legyen túlzottan cifra, túldíszített, így adva esztétikus harmóniát a sorozatnak.

Hivatkozások:

1. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/385.gif>
2. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/446.gif>
3. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/14.gif>
4. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/18.gif>
5. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/125.gif>
6. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/127.gif>
7. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/117.gif>
8. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/120.gif>
9. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/126.gif>
10. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/121.gif>
11. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/124.gif>
12. kép: <http://www.osiriskiado.hu/boritok/118.gif>